

VLAAMSE VERENIGING VAN STUDENTEN vzw
ZAVELPUT 20; B-1000 BRUSSEL

TEL (02) 502 01 22 FAX (02) 511 78 06
HTTP://WWW.VVS.AC VVS@VVS.AC

VRIJE TRIBUNE

ZONDER STIMULANSEN GEEN GELIJKE KANSEN!

Voor geld kan men zelfs de duivel doen dansen, zegt men. Het is dan ook evident dat het nieuwe financieringssysteem voor het hoger onderwijs zal bepalen hoe ons hoger onderwijs er de komende jaren zal uitzien. De discussie mag niet enkel gaan over centjes en procentjes. Voorstellen moeten niet worden afgerekend op 'hoeveel wint mijn instelling bij'. Doelstellingen en visies moeten het debat sturen. Het nieuwe systeem moet een hefboom worden voor een kwalitatief en democratisch hoger onderwijs. Daarom kwamen we op 29 maart op straat!

De lobbymachine draait op volle toeren. Rectoren, directeurs en voorzitters lopen de deur van het kabinet plat om hun centjes veilig te stellen. Het is essentieel dat studenten ook van zich laten horen. Daarom kwamen in Brussel, Antwerpen en Gent duizenden studenten op straat. Dat onze metropool geen traditie van betogen heeft, hield ons niet tegen toch actie te voeren. Met een groep gemotiveerde studenten begonnen we mails te sturen, artikels te publiceren, affiches op te hangen, aula's af te gaan en te flyeren. Een week van hard werk, maar niet zonder succes. Op 29 maart verzamelden zo'n kleine 1000 mensen op de Ossenmarkt voor een geanimeerde wandeling. Vakbonden, studentenraden en -organisaties kwamen samen met een hoop studenten op straat voor een democratisch en kwalitatief onderwijs! Geen massabetoging, zeker in vergelijking met de Gentse actie die 10 000 studenten lokte. Maar voor een actie die volledig georganiseerd werd door de studenten en waar er weinig steun was van de directies toch lang niet slecht. Maar wat willen we nu juist?

Het huidige financieringssysteem is onhoudbaar geworden. Jaren geleden werden de middelen simpelweg bevroren. Hoewel er steeds meer jongeren hun weg vonden naar de universiteit of hogeschool, kregen de instellingen geen extra middelen om in hen te investeren. Bovendien is ons hoger onderwijs ondertussen grondig hervormd (BaMa, flexibilisering). Het is hoognodig om het financieringssysteem aan te passen.

VVS (Vlaamse Vereniging van Studenten) is echter niet tevreden met de voorstellen van de minister. De doelstelling, het bevorderen van de doorstroom, onderschrijven we volledig. De outputfinanciering die de minister voorstelt om dit te verwezenlijken echter niet. Met dit systeem krijgen de instellingen geld op basis van het aantal studenten dat slaagt. Zo zouden ze hun best doen om studenten te helpen slagen door te voorzien in duidelijke cursussen, begeleiding, etc.

Het grote voordeel van outputfinanciering is de eenvoud. Je hoeft enkel te tellen hoeveel studenten slagen en de instelling daarvoor belonen. Een simplistisch systeem is echter geen goed systeem. De eenvoud weegt niet op tegen de gevaren. Er is namelijk een makkelijke manier om veel studenten te doen slagen: je standaarden verlagen. Je hoeft niet te investeren in cursussen en begeleiding en het brengt evenveel geld op. Dat dit zal leiden tot minderwaardige diploma's behoeft geen uitleg.

Een ander gevaar is dat instellingen niet meer gaan investeren in studenten met lagere slaagkansen, zoals studenten met functiebeperkingen of allochtone studenten. Zij moeten vaker bissen of haken vaker af zonder diploma, zo blijkt uit de cijfers. Instellingen moeten met een outputmodel wel investeren in deze jongeren maar krijgen er geen financiering voor. Ze worden een verliespost. Het wordt rendabeler om te selecteren wie er binnenkomt. Studenten met slechte partiele sturen ze beter wandelen in plaats van hen te helpen alsnog te slagen. Andere studenten worden beter bij de infodag al doorgestuurd wegens te groot risico. Outputfinanciering werkt dus kwaliteitsbedreigend en heeft asociale neveneffecten en is dus onaanvaardbaar! VVS vraagt een financiering die rekening houdt met de diversiteit en die de kwaliteit niet bedreigt maar verbetert. We vragen een financiering met meer middelen voor studenten met specifieke onderwijsbehoeften.

De minister wil voortaan ook ManaMa's niet meer financieren en BanaBa's nog maar voor de helft. Aangezien bij decreet is vastgelegd dat niet-financierbare opleidingen kostendekkende inschrijvingsgelden mogen vragen (zoals UAMS bv), zullen we voortaan diep in de buidel mogen tasten. Inschrijvingsgelden kunnen oplopen van 5000 tot 25000 euro! Aanvullende opleidingen zullen worden voorbehouden voor de 'happy few'.

In de nota's van de minister werd er ook gesleuteld aan de verhouding onderwijs/onderzoek. In tijden waar iedereen de mond vol heeft van kenniseconomie is investeren in onderzoek essentieel. Maar dit mag niet ten koste gaan van onderwijs. In het voorstel loopt het aandeel van onderzoek op tot 55%. Het gaat hier vooral om een kunstgreep die nodig is om een transfer van universiteiten naar hogescholen tegen te gaan. En dit legt het probleem bloot: de structurele onderfinanciering van ons hoger onderwijs!

Ondanks alle retoriek over kenniseconomie en onderwijsdemocratisering, besteden we minder aan onderwijs dan in de jaren '70. Wij eisen dat Vlaanderen terug 7% van het Bruto Regionaal Product aan onderwijs besteedt. Een nieuw financieringssysteem kan nooit slagen in zijn doelstellingen als er geen einde komt aan de structurele onderfinanciering van het onderwijs. Het is niet evident om belastinggeld op te eisen in tijden van vergrijzing en belastingvermindering. Echter, indien we een kwalitatief en democratisch onderwijs willen, zal er in geïnvesteerd moeten worden. Geen gelijke kansen, zonder stimulansen!

De eerste resultaten van ons protest zijn momenteel merkbaar. Momenteel wordt er overlegd over nieuwe voorstellen, samen met oa VVS. Men lijkt echter niet bereid meer geld op tafel te leggen. Indien blijkt dat ze niet willen investeren in ons onderwijs, komen we volgend jaar weer op straat, met een nationale betoging! Wie de eisen wil onderschrijven kan dit door de petitie te tekenen. Met 15 000 handtekeningen komt er een hoorzitting in het parlement. <http://vvs.ac/axie>.

Inge Gielis,

Raad van Bestuur VVS